

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, ז' באלול תש"ע
17 באוגוסט 2010
188/2010

סיבות מוות בישראל, 2008 Death Causes in Israel - 2008

בימים אלה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס) מפרסמת את נתוני סיבות המוות בישראל לשנת 2008. [באתר הלמ"ס ניתן למצוא סדרות נתונים של שיעורי סיבות מוות גולמיים ומתוקננים לגיל משנת 1998 עד שנת 2008 \(כולל\).](#)

בשנת 2008 נפטרו בישראל 39,241 תושבים, שהם חצי אחוז (0.5%) מאוכלוסיית ישראל לאותה שנה. 49.7% מהנפטרים היו זכרים, ו- 50.3% נקבות.

79% מהנפטרים היו מעל גיל 65 (63% היו מעל גיל 75; 32% היו מעל גיל 85). 7% מהנפטרים היו מתחת לגיל 45, 1.5% מהנפטרים (605) היו תינוקות עד גיל שנה.

עשר סיבות המוות השכיחות ביותר לשנת 2008 מוצגות בטבלה 1. סיבות אלה גרמו ל-77% מכלל הפטירות באותה שנה. שתי סיבות המוות השכיחות ביותר היו שאתות ממאירות (סרטן) ומחלות לב, שתי סיבות אלה מהוות מעל 40% מכלל הפטירות בישראל.

טבלה 1: התפלגות סיבות המוות בישראל, 2008

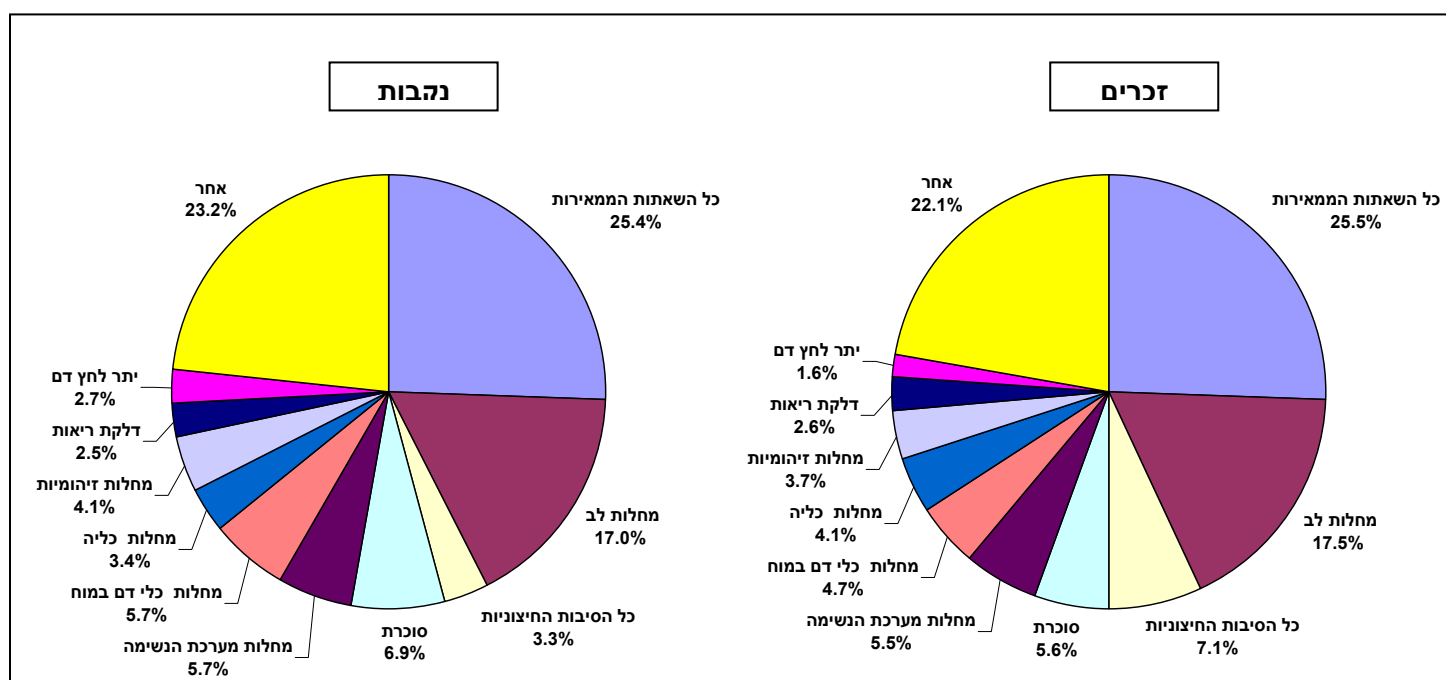
סיבות המוות	מספר פטירות	אחוז מתוך הסה"כ
כל השאתות הממאירות (סרטן)	10,124	25.8
מחלות לב	6,782	17.3
סוכרת	2,453	6.3
מחלות מערכת הנשימה	2,204	5.6
מחלות כלי הדם שבמוח (שבץ מוחי)	2,044	5.2
כל הסיבות החיצוניות	2,035	5.2
מחלות זיהומיות	1,531	3.9
מחלות כליה	1,458	3.7
דלקת ריאות	996	2.5
טרשת עורקים ויתר מחלות מחזור הדם	428	1.1
כל שאר המחלות	9,186	23.4
סה"כ	39,241	100.0

גברים ונשים

שאתות ממאירות ומחלות לב הן שתי הסיבות השכיחות בשני המינים (תרשים 1). סוג הסרטן השכיח ביותר בקרב הגברים הוא סרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה (21.5% מכל הפטירות מסרטן) ובקרב הנשים – סרטן השד (19.3% מכלל הפטירות מסרטן). סוג הסרטן השני בשכיחותו בשני המינים הוא סרטן המעי הגס החלחולת ופי הטבעת (12.6% מכלל הפטירות מסרטן בגברים, 12.2% בנשים). סוכרת הייתה גורם המוות השלישי בשכיחותו בקרב נשים ובמקום הרביעי בקרב גברים (תרשים 1).

סיבות מוות חיצוניות (סיבות שאינן מחלות וכוללות תאונות דרכים, תאונות אחרות, התאבדות, רצח וכדו') היו במקום השלישי בקרב גברים ובמקום השמיני בקרב נשים. מכלל סיבות המוות החיצוניות, שתי סיבות מוות הן בעלות עניין מיוחד בהשוואה בין נשים לגברים – תאונות דרכים והתאבדויות. בקרב הגברים תאונות דרכים מהוות 1.7% מכלל סיבות המוות לעומת 0.5% בקרב הנשים (פי 3.4), והתאבדויות מהוות 1.5% בגברים לעומת 0.3% בנשים (פי 5).

תרשים 1: התפלגות סיבות המוות בקרב גברים ונשים, 2008

קבוצות גיל

התפלגות סיבות המוות משתנה בהתאם לגיל. בקרב תינוקות ופעוטות (גילאי 0-4 שנים) סיבות המוות השכיחות ביותר הן סיבות סב-לידתיות (סיבות הקשורות לתהליך ההיריון והלידה ומתייחסות לעובר) - 34.3% מכלל הפטירות, ובגיל הילדות (5-14 שנים) מחצית מהפטירות מתרחשות בשל שאתות ממאירות וסיבות חיצוניות (כל אחת – כרבע מכלל הפטירות). בקבוצת הגיל 15-44 הסיבות החיצוניות הן סיבת המוות המובילה (37.4%), בקבוצת הגיל 45-64 ו-65-84, סיבת המוות השכיחה ביותר היא סרטן (42.3% ו-29.1% בהתאמה), בקבוצת הגיל +85 סיבת המוות השכיחה ביותר היא מחלות לב (22.4%).

קבוצות אוכלוסייה

התפלגות סיבות המוות שונה בין האוכלוסייה היהודית והאוכלוסייה הערבית בישראל (טבלה 2). בעוד ששאתות ממאירות ומחלות לב גורמות ל-43.7% של הפטירות בקרב יהודים. שתי סיבות אלה יחד מהוות 37.6% ממקרי המוות בקרב ערבים. סיבות מוות חיצוניות, סיבת המוות השלישית בשכיחותה באוכלוסייה הערבית, גרמה ל-8.9% מכלל הפטירות (לעומת 4.5%

באוכלוסייה היהודית). סוכרת, סיבת המוות הרביעית בשכיחותה בקרב ערבים, מהווה 7.7% ממקרי המוות בקבוצת אוכלוסייה זו, לעומת 6.1% בקרב יהודים. חלק מההבדלים בהתפלגות סיבות המוות בין יהודים וערבים נובעים מהבדלים בהתפלגות הגילים בין שתי האוכלוסיות – האוכלוסייה הערבית צעירה יותר.

טבלה 2: התפלגות סיבות המוות בישראל, 2008

ערבים	יהודים	סיבת המוות
אחוז מכלל הפטירות	אחוז מכלל הפטירות	
21.3	26.2	כל השאתות הממאירות
16.3	17.5	מחלות לב
7.7	6.1	סוכרת
5.1	5.7	מחלות מערכת הנשימה
4.8	5.3	מחלות כלי הדם שבמוח
8.9	4.5	כל הסיבות החיצוניות
3.0	4.0	מחלות זיהומיות
3.2	3.8	מחלות כליה
2.3	2.6	דלקת ריאות
0.9	1.1	טרשת עורקים ויתר מחלות מחזור הדם
26.7	23.0	כל שאר המחלות
3,990	34,056	סה"כ פטירות

שיעור התמותה המתוקנן לפי גיל¹ בקרב ערבים גבוה פי 1.4 מזה של היהודים. בהשוואת שיעורי התמותה המתוקננים לפי גיל בין יהודים וערבים בסיבות המוות המובילות עולה כי שיעורי התמותה מסרטן דומים בין שתי האוכלוסיות (פי 1.1 אצל ערבים לעומת יהודים), אולם שיעורי התמותה המתוקננים ממחלות לב, מחלות כלי דם במח ומחלות מערכת הנשימה גבוהים אצל ערבים פי 1.7 לעומת היהודים. שיעורי התמותה המתוקננים מסוכרת הם פי 2.2 אצל ערבים לעומת היהודים. שיעור התמותה המתוקנן מכל הסיבות החיצוניות גבוה אצל ערבים פי 1.5 לעומת יהודים, סיבות מוות אלו הן הגורם השלישי לתמותה בקרב הערבים לעומת השישי בחשיבותו בקרב היהודים.

מגמות רב שנתיות

התפלגות סיבות המוות ב-2008 דומה להתפלגות בשנת 2007, עם הבדלים קטנים אשר ברובם מהוים המשך למגמות הרב שנתיות בסיבות המוות בישראל. בשנת 2008 הייתה עליה של 1.2% בכל השאתות הממאירות וירידה של 1.1% במחלות לב ומחלות כלי הדם במח. כאשר משווים את התפלגות סיבות המוות בשנת 2008 לשנים מוקדמות יותר ניכרים שינויים גדולים (טבלה 3, 4). בשנת 1970 מחלות לב היו סיבת המוות השכיחה ביותר (29%), ואחריה שאתות ממאירות (16.5%). בשנים האחרונות שאתות ממאירות הפכה להיות סיבת המוות השכיחה ביותר (25.8%) ואחריה מחלות לב במקום השני (17.3%). מחלת הסוכרת ומחלות הכליה שהיום מהוות 6.3%-ו-3.7% מכלל הפטירות בהתאמה, בעבר היו 0.8%-ו-0.7% מכלל סיבות

¹ שיעור תמותה מתוקנן לגיל - שיעור תמותה המשקף את שיעור התמותה באוכלוסייה הנבדקת, אם התפלגות הגילים באוכלוסייה זו הייתה זהה לזו של אוכלוסיית התקן. תיקון לגיל מאפשר השוואה בין אוכלוסיות שונות הנבדלות בהרכב הגילים שלהן.

המוות בהתאמה. כמו כן, בשנת 1970 קבוצת הסיבות הסב-לידתיות הייתה סיבת המוות החמישית בשכיחותה, ואילו בשנים האחרונות סיבת מוות זו מהווה פחות מ-1.5% מכלל הפטירות. שכיחותה של קבוצת המומים המולדים שבעבר הייתה 2.6% מכלל הפטירות ירדה ל-0.7% מכלל הפטירות. שיעורי התמותה של התינוקות ירדו בצורה תלולה מאז שנות ה-70 (משיעור של 24.2 ל-1,000 לידות חי ב-1970 ל-3.9 בשנת 2008) והתלוותה לכך ירידה בשכיחותן של סיבות מוות האופייניות לתינוקות.

**טבלה 4: התפלגות סיבות המוות
בכלל האוכלוסייה, 1970**

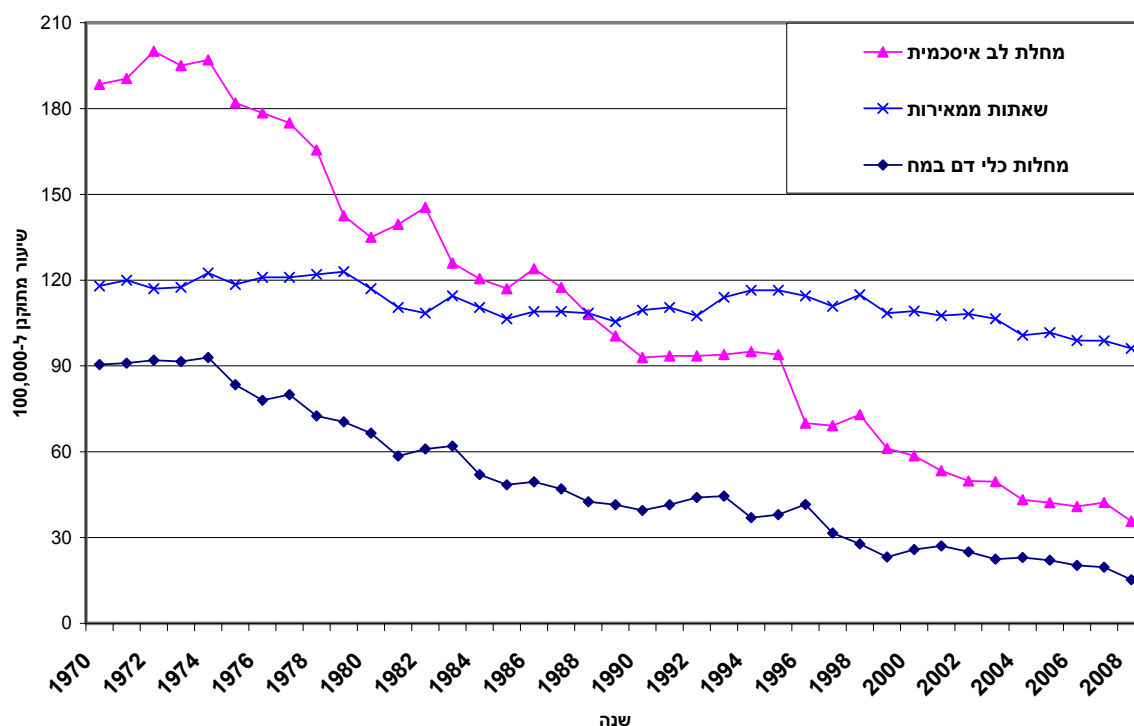
שנת 1970	
אחוז	סיבת המוות
29.0	מחלות לב
16.5	כל השאתות הממאירות
12.5	מחלות כלי הדם שבמוח
8.7	כל הסיבות החיצוניות
3.8	סיבות סב-לידתיות
2.6	דלקת ריאות
2.6	מומים מולדים
2.0	מחלות זיהומיות
1.2	מחלות מערכת הנשימה
1.2	קדחת שגרון חריפה ושגרון לב כרוני
19.9	שאר המחלות
100	סה"כ: 20,416 פטירות

**טבלה 3: התפלגות סיבות המוות
בכלל האוכלוסייה, 2008**

שנת 2008	
אחוז	סיבת המוות
25.8	כל השאתות הממאירות
17.3	מחלות לב
6.3	סוכרת
5.6	מחלות מערכת הנשימה
5.2	מחלות כלי הדם שבמוח
5.2	כל הסיבות החיצוניות
3.9	מחלות זיהומיות
3.7	מחלות כליה
2.5	דלקת ריאות
1.1	טרשת עורקים ויתר מחלות מחזור הדם
23.4	שאר המחלות
100	סה"כ: 39,241 פטירות

שיעורי התמותה המתוקננים לגיל מכל הסיבות ירדו מאז 1970 ועד 2008 ב-53%. בשיעורי התמותה ממחלות לב איסכמיות (המהווים כ-70% מכלל התמותה ממחלות הלב) חלה ירידה של כ-80% (תרשים 2), בדומה לירידה הנצפית בעולם המערבי. ירידה דומה נצפתה לאורך השנים גם בשיעורי התמותה ממחלות כלי דם במוח. לעומת זאת בשיעורי הפטירה מסרטן קיימת תנודתיות בשיעורי התמותה לאורך השנים אך המגמה הכללית היא של ירידה מתונה מאוד.

תרשים 2 : שיעורי סיבות המוות המובילות, מתוקננים לגיל, 1970-2008

השוואה בינלאומית

בהשוואה בינלאומית עם מדינות ה-OECD של שיעורי תמותה מתוקננים לגיל מסיבות המוות המובילות בישראל (2006), שיעורי התמותה מסרטן, מחלת לב איסכמית ומחלות כלי דם במוח בישראל נמוכים יחסית למרבית מדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסוכרת בישראל גבוה מאד יחסית למדינות ה-OECD ורק במכסיקו השיעור גבוה יותר.

בין הגברים והנשים הישראליות קיימים הבדלים במיקום היחסי בין מדינות ה-OECD בסיבות המוות השונות. בקרב גברים, שיעור התמותה מסרטן נמוך מאד יחסית למרבית מדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסרטן ריאות שאמנם הוא השכיח ביותר בקרב הגברים הישראליים, נמוך מאד יחסית לשיעור בקרב הגברים במרבית מדינות ה-OECD. גם שיעורי התמותה ממחלת לב איסכמית וממחלות של כלי דם במוח נמוכים יחסית למרבית מדינות ה-OECD.

בקרב נשים, שיעור התמותה המתוקנן לגיל מסרטן הוא בערך באמצע דרוג מדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסרטן השד הוא מהגבוהים בקרב מדינות ה-OECD, ואילו שיעור התמותה מסרטן הריאות, הוא נמוך יחסית. שיעור התמותה ממחלת לב איסכמית בקרב הנשים גם כן נמוך יחסית למדינות ה-OECD, אם כי מיקום הנשים בדרוג יחסית למיקומם של הגברים גבוה יותר. במחלות כלי דם במוח דירוג הנשים נמוך מאד, בדומה לגברים.

שיעור התמותה מסוכרת גבוה מאד הן בקרב הגברים והן בקרב הנשים, ובשני המינים רק במכסיקו שיעור גבוה יותר. שיעורי התמותה מסיבות חיצוניות נמוכים מאד יחסית למדינות ה-OECD הן בקרב הגברים והן בקרב הנשים. מבין הסיבות החיצוניות, גם שיעור התמותה מהתאבדות נמוכים מאד בקרב הגברים והנשים בישראל יחסית למדינות ה-OECD.